

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	La Música Medieval
Codi	100638-1
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segundo curso (Primer semestre)
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat de Filosofia i Lletres</i>
Llengües	Catalán/Español (en función del alumnado)

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Maricarmen Gómez Muntané
Departament	Departament d'Art i de Musicologia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7b-141
Telèfon (*)	
e-mail	carmen.gomez@uab.cat
Horari d'atenció	Martes/Jueves 11:30-13:00

2. Equip docent

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari de tutories	

(Afegeix tants camps com sigui necessari)

() camps optatius*

3.- Prerequisites

(prerequisites oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

Grado medio de Conservatorio o nivel equivalente. Inglés fluido a nivel de lectura.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Contexto.

Edad Media Occidental (ca.900-ca.1400)

Objetivo.

Familiarizar al alumno con el repertorio musical del Medioevo y su contexto, con el propósito de que adquiriera conciencia de su valor e importancia como patrimonio cultural a estudiar, divulgar y preservar.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1. Conèixer i entendre l'evolució històrica de la música medieval, les seves característiques tècniques, estilístiques, estètiques i interpretatives des d'una perspectiva diacrònica.

Resultats d'aprenentatge

CE 1.1. Utilitzar el vocabulari propi de la ciència musicològica relacionat amb l'època medieval.
CE 1.2. Conèixer les propietats estilístiques dels diferents períodes.
CE 1.4. Identificar correctament el repertori essencial pertanyent a cada un dels períodes.

Competència

CE7.1. Identificar i contrastar les diferents vies de recepció i consum musical en la societat i en la cultura de l'Edat Mitjana.

Resultats d'aprenentatge

CE7.1 Entendre la complexitat dels processos de recepció de la música.

Competència

CT2. Vincular els coneixements adquirits amb la praxis musical, col·laborant amb els intèrprets a través de l'anàlisi i la contextualització del repertori.

Resultats d'aprenentatge

CE 12.3. Identificar críticament les diferents orientacions de praxis musical que els intèrprets apliquen a la música medieval.

Competència

CG3. Comunicar amb correcció els coneixements adquirits. Resoldre problemes del seu àmbit d'estudi.

6.- Continguts de l'assignatura

TEMARIO

1. Introducción
2. El concepto de música y músico en el Medioevo
3. La notación neumática
4. Modos gregorianos y solmización
5. El calendario litúrgico. Libros de la liturgia
6. El Oficio divino

7. La Misa
8. Tropos y secuencias
9. El drama litúrgico I
10. El drama litúrgico II
11. El repertorio trovadoresco I
12. El repertorio trovadoresco II
13. La juglaría
14. La lírica gallego-portuguesa y Alfonso X el Sabio
15. De los orígenes de la polifonía al *Roman de Fauvel* *
16. Ars Nova
17. El motete isorrítmico
18. El Ordinario polifónico de la Misa
19. El Trecento italiano
20. El *Llibre Vermell* de Montserrat
21. Ars Subtilior
22. El tránsito al Renacimiento

* Tema a tratar detalladamente en la asignatura de Notación Musical

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Desarrollo del temario mediante clases magistrales abiertas a la participación del alumno, ilustradas con los ejemplos gráficos del dossier de la asignatura y audiciones musicales.

Actividades autónomas del alumno.

Estudio del temario, apoyado en las clases, materiales y bibliografía que se facilita.
Elaboración del Trabajo obligatorio de la asignatura.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes magistrals	35	CE1, CE2, CE7, CE12
Audicions musicals	4	CE12
Conferència	3	CE 1, CE6

Supervisades

Realització de treball	5	CE1, CE2

Autònomes

Lectura de llibres	25	CE1, CE2, CE3, CE6, CE7
Lectura d'articles	10	CE1, CE2, CE3, CE6, CE7
Estudi personal	25	CE1, CE2, CE3, CE4, CE7, CE12

8.- Avaluació

Examen de la assignatura (75%): cuatro ejemplos musicales a identificar y comentar.

Trabajo(s), de realización y extensión obligatoria (20%): recensión de un libro de la Bibliografía (3 pp.) + recensión de una revista especializada (1 pp.) + análisis comparado de un fragmento musical (3 pp.) + recensión de un CD/concierto

especializado (1 pp.). Se entregará en forma de dossier impreso, precedido de un índice que especifique su contenido y en el que conste el nombre de su autor/a.

Asistencia, obligatoria, a conferencia(s) programada(s) (5%)

Fecha de entrega del Trabajo: 19 de diciembre de 2013

Examen final (único) de la asignatura: 14 de enero 2014

Comentario del examen: 16 de enero 2014

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Examen al final del semestre	3	CE1, CE2, CE7, CT2, CT3, CT7
Presentació del treball	5	CE1, CE2, CE7, CT2, CT3, CT7

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

Hoppin, R.H., *Medieval Music* (New York, 1978; edic. española, 1991)

Ibidem, *Anthology of Medieval Music* (New York, 1978; edic. española Madrid, 2002)

The New Oxford History of Music II. The Early Middle Ages to 1300, R. Crocker & D. Hilley eds. (Oxford-New York, 1990)

The New Oxford History of Music III.1 Music as Concept and Practice in the Late Middle Ages, R. Strohm & B. J. Blackburn eds. (Oxford, 2001)

Source readings in music history O. Strunk & L. Treitler eds. (New York, 1998) ["The Early Christian period and the latin middle ages"]

The New Grove Dictionary of Music and Musicians, S. Sadie ed. (London etc., 2001)

Gómez, M^aC., *La música medieval en España* (Kassel, 2001)

Historia de la Música en España e Hispanoamérica I. De los orígenes hasta c.1470, M^aC. Gómez ed. (Madrid, 2009)

BIBLIOGRAFÍA ESPECÍFICA

Música

Liber Usualis

Graduale Triplex

Monumenta Monodia Medii Aevi

Werf, H. Van der, *The Extant Troubadour Melodies* (Rochester, 1984)

Anglés, H., *La música de las Cantigas de Santa María del rey Alfonso el Sabio* (Barcelona, 1943-64) (3 vols.)

Karp, Th., *The Polyphony of Saint Martial and Santiago de Compostela* (Oxford, 1992) (2 vols.)

Magnus Liber Organi, E.H. Roesner, ed. (7 vols.)

The Montpellier Codex, H. Tischler ed. (Madison, 1978-85) (4 vols.)

Polyphonic Music of the Fourteenth-Century (24 vols.) [PMFC]

Corpus Mensurabilis Musicae [CMM]

Libros

1.

Haynes, B., *The End of Early Music* (Oxford, 2007)

Leech-Wilkinson, D., *The Modern Invention of Medieval Music* (Cambridge, 2002)

2.

Boecio, *Tratado de Música*, trad. S. Villegas (Madrid, 2005)
Fubini, E., *Música y estética en la época medieval* (Pamplona, 2008)
Schueller, H.M., *The Idea of Music. An Introduction to Musical Aesthetics in Antiquity and the Middle Ages* (Kalamazoo, 1988)

3-4.

Busse Berger, A.M., *Medieval Music and the Art of Memory* (Berkeley-Los Angeles-London, 2005)
Chailley, J., *L'imbroglia des modes* (Paris, 1960)
Levy, K., *Gregorian Chant and the Carolingians* (Princeton, 1998)
Treitler, L., *With Voice and Pen. Coming to Know Medieval Song and How it was Made* (Oxford, 2003)

5-8.

Apel, W., *Gregorian Chant* (Bloomington, 1958)
Asensio, J.C., *El canto gregoriano* (Madrid, 2003)
Harper, J., *The Forms and Orders of Western Liturgy from the Tenth to the Eighteenth Century. A Historical Introduction and Guide for Students and Musicians* (Oxford, 1991)
Hiley, D., *Western Plainchant. A Handbook* (Oxford, 1993)

9-10.

Donovan, R.B., *The liturgical drama in medieval Spain* (Toronto, 1958)
Orden, D.H., *The Staging of Drama in the Medieval Church* (Wewak-London, 2002)
Ranking, S., *The Music of the Medieval Liturgical Drama in France and England* (New York & London, 1989)

11-13.

Aubrey, E., *The Music of the Troubadours* (Bloomington-Indianapolis, 1996)
Van der Werf, H., *The chansons of the troubadours and trouvères. A study of the melodies and their relation to the poems* (Utrecht, 1972)
Zuchetto, G., *Terre des troubadours XII-XIIIe siècles* (Paris, 1996)
Menéndez Pidal, R., *Poesía juglaresca y juglares* (Madrid, 1991/9ª edic., etc.)

14.

Ferreira, M.P., *O som de Martin Codax* (Lisboa, 1986)

15.

Musica enchiridis and Scolica enchiridis, trad. R. Erickson (New Haven-London, 1995)
Wright, C., *Music and Ceremony at Notre Dame of Paris 500-1550* (Cambridge, 1989)
Everist, M., *French Motets in the Thirteenth Century* (Cambridge, 1994)
Fauvel Studies. Allegory, Chronicle, Music, and Image in Paris, Bibliothèque Nationale de France, MS Français 146 (Oxford, 1998)

16-18.

Kügler, K., *The Manuscript Ivrea, Biblioteca Capitolare 115: Studies in the Transmission*

and Composition of Ars Nova Polyphony (Ottawa, 1997)
Leech-Wilkinson, D., *Machaut's Mass. An Introduction* (Oxford, 1990)
Robertson, A.W., *Guillaume de Machaut and Reims* (Cambridge, 2002)
Stäblein-Harder, H., *Fourteenth-Century Mass Music in France* (MSD 7, 1962)
Tomasello, A., *Music and Ritual at Papal Avignon 1309-1403* (Ann Arbor, 1983)

19.

Beck, E.M., *Singing in the Garden. Music and culture in the Tuscan Trecento* (Innsbruck, 1998)
Pirrota, N., *Music and Culture in Italy from the Middle Ages to the Baroque* (Cambridge, 1984)

20.

Gómez, M^aC., *El Llibre Vermell de Montserrat* (Sant Cugat del Vallés, 1990)

21.

A late Medieval Songbook and its Context. New Perspectives on the Chantilly Codex (Bibliothèque du Château de Chantilly, Ms. 564), Y. Plumely & A. Stone eds. (Brepols, 2009)

22.

Cumming, J.E., *The Motet in the Age of Du Fay* (Cambridge, 1999)
Johannes Ciconia musicien de la transition, Ph. Vendrix ed. (Brepols, 2003)
Strohm, R., *Music in Late Medieval Bruges* (Oxford, 1985)

Revistas

Early Music [EM]
Early Music History [EMH]
Musica Disciplina [MD]
Plainsong & Medieval Music

Acta Musicologica [AcM]
Archiv für Musikwissenschaft [AfMw]
Journal of the American Musicological Society [JAMS]
Notes
The Musical Quarterly [MQ]
Revista de Musicología [RdM]

Goldberg

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE